

Wat is coöperatief ondernemen?

Horizon 2050-lezing:

Onze economie en arbeidsmarkt in 2050? Iedereen freelancer? In een coöperatie?

1 maart 2019

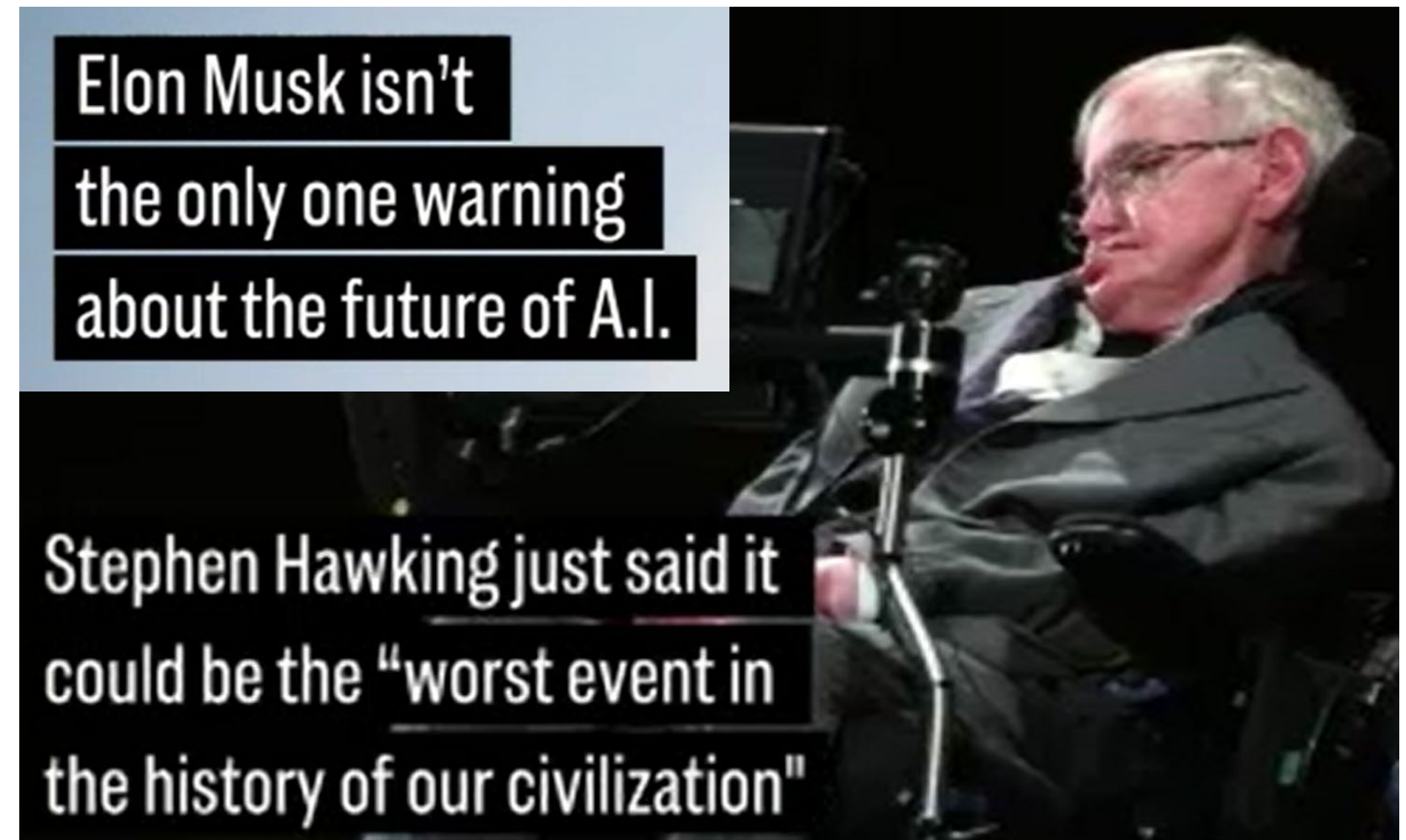
Hannes Hollebecq, Cera

Coöperaties zijn zoals...

Artificiële Intelligentie:

- Een wondermiddel, volgens de ene
- Gedoemd en gevaarlijk, volgens de andere
- ...
- Vraag wat het is ... en je krijgt 1001 antwoorden
 - 'A multi-faceted phenomenon' (EPRS)
 - Diverse types
- Bestaan allebei uit een zelfstandig naamwoord en adjectief

⇒ Coöperatieve onderneming

Bron: www.cnn.com/video/2017/11/06/stephen-hawking-warns-about-a-i-development.html

*"Een coöperatie is een autonome organisatie van personen die zich vrijwillig verenigen om hun **gemeenschappelijke** economische, sociale of culturele **behoeften en ambities** te behartigen door middel van een **onderneming** waarvan ze **samen eigenaar** zijn en die ze **democratisch controleren**." (ICA, 1995)*

'Het heft in eigen handen nemen':
zelfverantwoordelijkheid, zelfhulp, zelfbestuur

'Samen staan we sterker'

Verschil met andere ondernemingsmodellen?

1. User-benefit

Transactierelatie/doel:
noden/ambities van de vennoten

Dubbele hoedanigheid:

Rendement komt anders:
doelmaximalisatie i.p.v.
bedrijfswinstmaximalisatie

2. User-owned

Investeringsrelatie/financiering:
gezamenlijke eigendom

3-voudige relatie:
gebruiker
(= klant, werker, leverancier)
= eigenaar = 'controleur'
WEDERKERIG

3. User-controlled

Zeggenschapsrelatie/governance:
democratische controle

www.cera.coop/Cooperaties/Over-cera-en-cooperaties/Wat-is-cooperatief-ondernemen

Types coöperaties

Werkerscoöperaties

Ondernemingencoöperaties

Consumenten(2.0)- en burgercoöperaties

Multistakeholdercoöperaties

www.cera.coop/Cooperaties/Over-cera-en-cooperaties/Types-cooperaties

Werkerscoöperaties

- Wie: 'werkers'; zelfstandigen en/of werknemers
- Wat: mede-eigenaars van hun gezamenlijke onderneming
 - Mede-eigenaarschap
 - Participatie
 - Verantwoordelijkheid
 - Langetermijndenken
 - Risico- en resultaatsdeling: positief EN negatief (!)
 - Persoonlijke ontwikkeling
 - ...
- Bedrijfsoverdracht: vergrijzende zaakvoerder kmo's
- HORIZON 2050: economie en arbeidsmarkt
 - Statuten werknemer en zelfstandige convergeren naar elkaar
 - Minder-hiërarchische structuren en meer autonomie en zelfverantwoordelijkheid van werknemers
 - ...

Ondernemingencoöperaties

- Wie: zelfstandigen, kmo's, organisaties die deel van hun bedrijfsvoering samen doen
- Wat: krachten bundelen, in functie van:
 - markttoegang & -macht
 - synergie- & schaalvoordelen
 - productinnovatie
 - kwaliteitszorg
 - kennis en informatie delen
 - ...
- Samenwerken en toch je zelfstandige identiteit behouden
- HORIZON 2050:
 - Digitale economie: samenwerking nodig?
 - Gig economy: digitale platforms versterken trend naar meer zelfstandige arbeid => 'freelance economy'
 - Arbeidspooling over verschillende werkgevers
 -

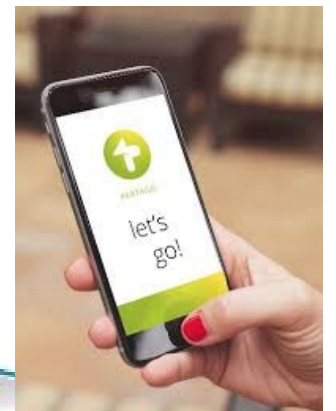

Consumenten(2.0)-/ burgercoöperaties

- Wie: consumenten / burgers
 - Wat:
 - Mensen die een bepaald goed of dienst niet vinden in op de markt
 - Moet beter en/of anders geproduceerd of vermarkt worden
 - Moet goedkoper
- ⇒ Worden prosumenten - vandaar 2.0.
- HORIZON 2050:
 - maatschappelijke en klimaat-uitdagingen
 - ongelijkheid
 - deeleconomie
 - Platformcoop in platformeconomie
 - ...

Ecopower cvba

wooncoop

huren bij jezelf

Multistakeholdercoöperaties

- Wie: diverse stakeholders met diverse belangen
- Wat:
 - Overstijgen van 'tegenstrijdige belangen'
 - Internaliseren van externaliteiten
- HORIZON 2050:
 - ongelijke stakeholders in de keten
 - groeiende (inkomens)ongelijkheid
 - milieukosten en klimaatopwarming
 - platformeconomie
 - ...

The theme is COOPS 4 DECENT WORK

We are shouting out the message that cooperatives are people-centered enterprises characterized by democratic control that prioritise human development and social justice within the workplace.

Bron: www.cnn.com/video/2017/11/06/stephen-hawking-warns-about-a-i-development.html

- ⇒ Maar, we zijn zeker niet blind voor de risico's, nadelen en uitdagingen van het coöperatieve model
- ⇒ De coöperatieve vennootschap: vandaag en morgen

https://www.cera.coop/nl/Cooperaties/Info-en-Onderzoek/Documentatie-Links-Onderzoek/2018/20180621_NF_De-coop-vennootschap-vandaag-en-morgen

 www.cera.coop

 Cera investeert in maatschappelijke projecten

 @ceracoop

 #ceragram

Contactpersoon:
hannes.hollebecq@cera.coop
+32 496 92 85 92

Cera informeert, inspireert en adviseert mensen, organisaties en beleid over coöperatief ondernemen.

Onder het label 'Cera Coopburo' begeleiden we zowel nieuwe initiatieven als gevestigde coöperaties in diverse sectoren. Daarnaast biedt Cera een uitgebreid vormingsaanbod aan en verkent vanuit actuele maatschappelijke uitdagingen nieuwe toepassingsmogelijkheden voor coöperatief ondernemen.

Meer info over coöperatief ondernemen: www.cera.coop/cooperaties

Nationale Raad
voor de Coöperatie